

OECD *Multilingual Summaries* The Space Economy at a Glance 2014

Summary in Greek

Read the full book on: [10.1787/9789264217294-en](https://doi.org/10.1787/9789264217294-en)

Η οικονομία του διαστήματος με μια ματιά 2014

Περίληψη στα ελληνικά

Ο παγκόσμιος τομέας του διαστήματος είναι μία μικρή εξειδικευμένη αγορά υψηλής τεχνολογίας με πολύπλοκο επιχειρηματικό οικοσύστημα και τουλάχιστον 900.000 απασχολούμενους ανά τον κόσμο κατά το 2013. Συγκεκριμένα, τα άτομα αυτά εργάζονται στο δημόσιο τομέα (διαστημικοί φορείς, διαστημικές υπηρεσίες μη στρατιωτικών οργανισμών και οργανισμών που σχετίζονται με την άμυνα), στη διαστημική βιομηχανία (κατασκευή πυραύλων, δορυφόρων, συστημάτων εδάφους) και τους άμεσους προμηθευτές της (εξαρτήματα) και, επίσης, στον ευρύτερο τομέα διαστημικών υπηρεσιών (κυρίως εμπορικές δορυφορικές τηλεπικοινωνίες). Όμως στα παραπάνω δεν περιλαμβάνονται τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά κέντρα τα οποία διαδραματίζουν εξίσου βασικό ρόλο στην έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη ως αποδέκτες δημόσιων συμβάσεων και ως πρωτεργάτες μεγάλου μέρους της καινοτομίας του τομέα του διαστήματος.

Η απόκτηση και η ανάπτυξη διαστημικών ικανοτήτων παραμένει ένας πολύ ελκυστικός στρατηγικός στόχος, και ο αριθμός των χωρών και των εταιρειών που επενδύουν στα διαστημικά συστήματα και τις δευτερεύουσες εφαρμογές τους συνεχίζει να αυξάνεται. Παρά την οικονομική κρίση, η θεσμική χρηματοδότηση παρέμεινε σταθερή το 2013 σε παγκόσμιο επίπεδο και σε ορισμένες χώρες του ΟΟΣΑ και αναδυόμενες οικονομίες οι προϋπολογισμοί αυξήθηκαν. Το διάστημα έχει αποκτήσει τη φήμη ότι είναι δαπανηρό, όμως οι εθνικές επενδύσεις αντιπροσωπεύουν ένα μικρό μόνο ποσοστό σε σχέση με το ΑΕΠ σε όλες τις χώρες της Ομάδας των 20 (G20). Στις Ηνωμένες Πολιτείες, οι οποίες διαθέτουν το μεγαλύτερο διαστημικό πρόγραμμα στον κόσμο, ο τομέας του διαστήματος αναλογεί στο 0,3% μόνο του ΑΕΠ και στη Γαλλία αντιπροσωπεύει λιγότερο από το 0,1% του ΑΕΠ.

Μολονότι οι χώρες του ΟΟΣΑ διέθεταν τους υψηλότερους προϋπολογισμούς για το διάστημα παγκοσμίως κατά το 2013 (50,8 δισ. δολάρια ΗΠΑ από άποψη ισοτιμίας αγοραστικής δύναμης - ΙΑΔ), ένα αυξανόμενο μερίδιο των παγκόσμιων διαστημικών δραστηριοτήτων λαμβάνει χώρα εκτός της ζώνης του ΟΟΣΑ, και κυρίως στη Βραζιλία, τη Ρωσική Ομοσπονδία, την Ινδία και την Κίνα (περίπου 24 δισ. δολάρια ΗΠΑ σε ΙΑΔ).

Η οικονομία του διαστήματος απέφερε έσοδα ύψους περίπου 256,2 δισ. δολαρίων ΗΠΑ κατά το 2013, που κατανέμονταν μεταξύ της εφοδιαστικής αλυσίδας της διαστημικής βιομηχανίας (33%), των φορέων εκμετάλλευσης δορυφόρων (8,4%) και των υπηρεσιών για τους καταναλωτές (58%), συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρήσεων που βασίζονται σε δορυφορικό δυναμικό για μέρος των εσόδων τους, όπως οι πάροχοι δορυφορικών υπηρεσιών απευθείας λήψης (DTH).

Η παγκοσμιοποίηση του τομέα του διαστήματος επιταχύνεται

Η επίδραση της παγκοσμιοποίησης στην οικονομία του διαστήματος ασκείται σε διάφορα επίπεδα. Κατά τη δεκαετία του '80 μόνο μερικές χώρες είχαν τη δυνατότητα να κατασκευάσουν και να εκτοξεύσουν ένα δορυφόρο. Πολλές περισσότερες χώρες και εταιρικοί φορείς από ένα ευρύ φάσμα βιομηχανικών τομέων διεξάγουν σήμερα δραστηριότητες που σχετίζονται με το διάστημα. Και η τάση αυτή αναμένεται να ενισχυθεί στα επόμενα έτη. Οι εφοδιαστικές αλυσίδες για την ανάπτυξη και τη λειτουργία διαστημικών συστημάτων εξελίσσονται επίσης όλο και περισσότερο σε διεθνές επίπεδο, παρά το γεγονός ότι ο τομέας

του διαστήματος επηρεάζεται και διαμορφώνεται σε μεγάλο βαθμό από ζητήματα στρατηγικής και ασφάλειας. Η δυνατότητα χρησιμοποίησης πολλών διαστημικών τεχνολογιών τόσο σε μη στρατιωτικά όσο και σε στρατιωτικά προγράμματα τείνει να περιορίζει το διεθνές εμπόριο σε διαστημικά προϊόντα. Παρόλα αυτά, σύμφωνα με στοιχεία από την πρόσφατη έρευνα του ΟΟΣΑ για τις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας, οι εφοδιαστικές αλυσίδες προϊόντων και υπηρεσιών για τα διαστημικά συστήματα διεθνοποιούνται με γρήγορο ρυθμό. Αν και ο τρόπος αλληλεπίδρασης μεταξύ των παραγόντων που δραστηριοποιούνται στον τομέα του διαστήματος ενδεχομένως να ποικίλει (π.χ. συνεργασία σε είδος μεταξύ των διαστημικών οργανισμών, ανάθεση σε ξένους προμηθευτές, βιομηχανικά προγράμματα αντιστάθμισης), η τάση προς την παγκοσμιοποίηση επιδρά σε όλα τα επίπεδα της οικονομίας του διαστήματος, από την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη και το σχεδιασμό έως τη βιομηχανία και τις υπηρεσίες.

Καθώς αυξάνεται ο αριθμός των παραγόντων που επιθυμούν να εισέλθουν στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας, εντείνεται ο ανταγωνισμός για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις στις σχετικά μικρές εμπορικές ανοιχτές αγορές διαστημικών σκαφών, εκτοξευτήρων και ανταλλακτικών. Παράλληλα, η επέκταση των εταιρειών αεροδιαστημικής και ηλεκτρονικών - που οφείλεται στη δημιουργία νέων εθνικών αγορών όπου διατίθενται νέες επενδύσεις σε διαστημικά προγράμματα- επηρεάζει τους ανθρώπινους πόρους. Καθώς αναφύονται νέες ευκαιρίες, υπό τη μορφή επιστημονικής συνεργασίας, τεχνολογικών καινοτομιών, νέων εφαρμογών, αναδυόμενων αγορών κ.λπ, ανακύπτουν επίσης νέοι κίνδυνοι, όπως η αυξανόμενη τρωτότητα των υπερβολικά τεντωμένων εφοδιαστικών αλυσίδων σε διάφορα είδη διαταραχής του εφοδιασμού. Η εξισορρόπηση των νέων αυτών κινδύνων και ευκαιριών κατά τα επόμενα λίγα χρόνια θα αποτελέσει πρόκληση τόσο για τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής όσο και για τους συντελεστές του τομέα.

Ο «εκδημοκρατισμός» του διαστήματος κερδίζει έδαφος

Νέες κινητήριες δυνάμεις ενεργοποιούνται στον τομέα του διαστήματος, καθώς η χρήση μερικών τεχνολογικών καινοτομιών είτε αυξάνεται (π.χ. συστήματα ηλεκτρικής προώθησης για μεγάλους δορυφόρους τηλεπικοινωνιών, τρισδιάστατη εκτύπωση που χρησιμοποιείται σήμερα στη βιομηχανία και έχει δοκιμαστεί σε τροχιά πάνω στο Διεθνές Διαστημικό Σταθμό) είτε είναι επικείμενη (π.χ. πρόοδος στην τεχνολογία σμίκρυνσης συσκευών που θα καταστήσει οικονομικότερη την κατασκευή μικρών δορυφόρων). Οι επιστημονικές και οι τεχνολογικές καινοτομίες διευρύνουν την πρόσβαση στις διαστημικές εφαρμογές. Η ανάπτυξη αισθητήρων αιχμής και νέων διαστημικών σκαφών εξακολουθεί να είναι μακρόχρονη διαδικασία έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης που απαιτεί σταθερή χρηματοδότηση. Εντούτοις, σήμερα τα πανεπιστήμια μπορούν να αγοράζουν ετοιμοπαράδοτες τεχνολογίες και εξοπλισμό για την κατασκευή μικροδορυφόρων με όλο και μεγαλύτερη λειτουργικότητα. Καινοτόμοι βιομηχανικές διαδικασίες υπόσχονται επίσης να αλλάξουν ριζικά τη διαστημική βιομηχανία, όπως, για παράδειγμα, η προσαρμογή των τεχνικών μαζικής παραγωγής της αυτοκινητοβιομηχανίας σε επιλεγμένα διαστημικά συστήματα. Η νέα αυτή δυναμική σε συνδυασμό με την παγκοσμιοποίηση θα μπορούσε να επηρεάσει όλο και σε μεγαλύτερο βαθμό τον τρόπο διεξαγωγής των διαστημικών δραστηριοτήτων παγκοσμίως, ιδιαίτερα για τις υφιστάμενες βιομηχανικές επιχειρήσεις.

Πολλές από τις κοινωνικοοικονομικές συνέπειες των επενδύσεων στο διάστημα γίνονται πιο αισθητές

Οι κοινωνικοοικονομικές συνέπειες που απορρέουν από τις επενδύσεις στον τομέα του διαστήματος είναι ποικίλες. Οι συνέπειες από τη χρήση των διαστημικών εφαρμογών μπορούν να είναι συχνά ποιοτικές (π.χ. βελτίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων βάσει δορυφορικών φωτογραφιών), αλλά επίσης μπορούν να ποσοτικοποιηθούν χρηματικά σε τεκμηριωμένες περιπτώσεις, όπως η αποδοτικότητα από άποψη κόστους που προκύπτει από τη χρήση οργάνων δορυφορικής πλοήγησης. Εντούτοις, θα πρέπει να βελτιωθεί η ροή πληροφοριών βασισμένων σε τεκμήρια προς τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής και τους πολίτες. Κατά την αξιολόγηση των καθαρών οφελών από τις επενδύσεις στον τομέα του διαστήματος, απαιτούνται μεγαλύτερες προσπάθειες διεθνώς για τη δημιουργία της βάσης γνώσεων και για την επινόηση των μηχανισμών που είναι απαραίτητοι για τη μεταφορά της τεχνογνωσίας και των εμπειριών στους επαγγελματίες του εν λόγω τομέα παγκοσμίως. Κατ'αυτόν τον τρόπο μπορεί να βελτιωθεί η παροχή πληροφοριών βασισμένων σε τεκμήρια όσον αφορά τα οφέλη και τους περιορισμούς των διαστημικών εφαρμογών και να περιοριστεί παράλληλα ο κίνδυνος της «έναρξης από το μηδέν».

© OECD

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περιλήψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

Διατίθενται δωρεάν στο Ηλεκτρονικό Βιβλιοπωλείο του ΟΟΣΑ www.oecd.org/bookshop

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το Τμήμα Δικαιωμάτων και Μεταφράσεων της Διεύθυνσης Δημοσίων Υποθέσεων και Επικοινωνιών του ΟΟΣΑ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: rights@oecd.org ή μέσω φαξ: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Επισκεφτείτε τον ηλεκτρονικό μας κόμβο www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2014), *The Space Economy at a Glance 2014*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264217294-en